

IŽANGA

Štai jau šešiolika metų, kaip aš *susitikau* Maurice'ą Zundelį.

Į rankas man pakliuvo knyga, atvėrusi jo mąstymų pasaulį, ir jau nuo pirmųjų eilučių supratau, kad jis – iš tiesų visiškai neeilinė asmenybė.

Atidus jo raštų studijavimas per tuos metus tik patvirtino, koks savitas šis šveicarų kunigas, beveik visą gyvenimą nugyvenęs tarsi šešėlyje ir paslaptingu būdu į „rampos šviesą“ sugrįžęs po savo mirties, t. y. gimimo dangui (1975 metų rugpjūčio 10-ąją Lozanoje).

Jo skelbtos žinios turtai, jo dvasingumo lobiai netgi šiandien nėra iki galo žinomi, nors dėmesys šiai asmenybei tolydžio didėja Prancūzijoje, Šveicarijoje, Belgijoje, Kanadoje. Čia susibūrė draugijos, kurių tikslas – supažindinti su jo mintimi ir ją skleisti. Taip pat vis daugiau maldos grupių atsiremia į jo mokymą, kad pagilintų krikščioniškąjį tikėjimą.

Zundelio parašytos knygos (apie dvidešimt) per tuos metus buvo išleistos pakartotinai, kitos parengtos jau po jo mirties, ir tai ilgų darbo metų vaisiai. Kai kurių kantrių asmenų dėka buvo surasti jo sakytų pamokslų ir skirtingoms bendruomenėms įvairiausiuose pasaulio kampeliuose vestų rekolekčių garso įrašai.

Jo minties svarba šiuolaikinio žmogaus gyvenimui ir prasmės paieškoms didės tiek, kiek bus įsisąmonintas šio žmogaus indėlis į dvi „bylas“ – žmogaus ir Dievo: Zundelio požiūriu, tai neatskiriamai

susijusios „bylos“. Todėl ir apsisprendžiau skaitytojus supažindinti su tėvo Maurice'o Zundelio, vieno didžiųjų XX amžiaus mistikų, figūra.

Kažkas Zundelio paklausė, ar būtų imanoma užrašyti jo gyvenimą. Nuskambėjo atsakymas: „Būtų profanacija.“ Po Zundelio mirties vieno šveicarų laikraščio apžvalgininkas klausė: „Kas išdrįs, kas surizikuos ir aprašys jo gyvenimą?“

Tegu Maurice'as Zundelis man atleidžia, kad ryžausi tokiai *pai-kystei*, tačiau mane skatino tiek Evangelijos patarimas: „Ir niekas nevažia indu degančio žiburio, bet jį stato į žibintuvą, kad šviestų visiems, kas yra namuose“ (Mt 5, 15), tiek katalikų filosofo Jeano Guittono kvietimas: „Jei gyvenimas mus suveda su didingu pavyzdžiu, pasilaikyti tas pamokas vien sau reikštų būti beširdžiams.“

Du būviai – vienas idealas

Abiejų gyvenimo būvių būtinybė nuolat pabrėžiama Zundelio pamoksluose. Štai vieno jų, sakyto 1963 metais, ištrauka: „Krikščionybė nesiūlo dviejų idealų, vieno vienuoliams ir kunigams, kito pasauliečiams. Tai būtų nesuprantama, kadangi krikščioniškoji pilnatvė yra kuo glaudžiausiai susijusi su meile.

Šventasis Paulius teigia tai labai tvirtai ir aiškiai: meilė yra dorybės forma ir pati jos esmė, neįsivaizduojama, kad kokia nors siela, bent viena, išvengtų meilės <...>. Trumpai tariant, krikščionybė nėra religinė technika, vien tam tikra gyvenimo forma, priešingai, ji siūlo gailėstingumo pilnatvę, meilės pilnatvę visiems statusams, be jokių išimčių <...>. Krikščioniškoji pilnatvė, meilės pilnatvė, remiasi krikšto pašaukimu, ir kiekvienas krikščionis yra pašauktas meilės pilnatvei, o ne kokiam nors chaotiškam, Evangelijai visiškai svetimam veikimui. Ta pati, lygiai tokia pilnatvė atsiveria kiekvienam krikščioniui <...>. Vadinasi, visiškai klaidinga manyti, kad tam tikras meilės lygmuo būtinai turi susisaistyti su vienuoliniu ar kunigystės gyvenimu. Žinoma, nėra teisinga manyti ir atvirkščiai: iš tiesų reikia tam tikros pakraipos, tam tikros Dievo jausenos, kad žengtum vienu iš šių kelių: vienuolio ar kunigo. Bet inversija čia neteisinga. Auginti vaikus ir būti kunigu yra tokia pati pilnatvė <...>. Atsižvelgiant į galutinę tikslą, kuris yra meilės pilnatvė, didžiausia klaida yra priešinti vieną pašaukimą su kitu, pasaulietinį būvį su dvasiškio būviu. Dvasiško būvio pilnatvę, kaip sako šventasis Tomas Akviniėtis, griežtai ir išimtinai užtikrina tiktai regulos paisymas, dvasiškio būvis jau pats savaime aiškiai ir tiesiogiai numato pilnatvės siekį; vienuoliniame gyvenime viskas sutvarkyta numatant kontempliacijos svarbą, nuolatinį rūpestį dangaus ir žemės, žmogaus ir Dievo sąryšiu. Bet šita regulinė pilnatvė, šitos „nuolaidos“ asmenims, patekusiems į vienuolinio gyvenimo orbitą,

dar nėra toji meilės pilnatvė, kuri, atsižvelgiant į galutinę tikslą, yra skirta griežtai visiems be išimties <...>.

Aiškliai matote, kad pasaulimui visada vadovauja rūpestis mistiniu Kūnu, kad pasaulimas visada susijęs su kitais, visada yra bažnytiškas – niekada į pirmą vietą nekelia individualaus išsigelbėjimo ar asmeninio tobulėjimo. Iš tiesų tai gyvenimas kaip pasišventimas, meilės gyvenimas, bendrystės gyvenimas, taigi jis visas nukreiptas į kitus, siekiantis parodyti kaip įmanoma tobulesnį Dievo Karalystės vaizdą; ir toks vaizdas vienodai, nesvarbu, kad formos ir aspektai skirtingi, glūdi kiekviename pakrikštytajame, kiekviename krikščionyje, kuris, pildydamas savąsias priedermes, turėtų liudyti Kristų.“

Ir dar: „Apgaulė kam nors sakyti: „Jeigu myli gerąjį Dievą, jeigu Jį be galo myli, stok į vienuolyną.“ Netiesa! Tai lyg tvirtinti, jog visos motinos, pradedant manąja, yra vidutinės būtybės, nepasiekiančios pilnatvės, kadangi nestojo į vienuolyną.“

Kita proga Zundelis tvirtina, kad „pilnatvė yra esmingai susijusi su krikštu. Krikštu visi krikščionys yra pašaukti į šventumą. Iš kiekvieno krikščionio laukiama pasišventimo Dievui, o Santuokos sakramentas nėra menkesnis Dievo atžvilgiu nei religinė profesija. Jeigu sutuoktiniai nebūtų pašaukti pilnatvei, nebūtų leidžiama tuoktis.“

Zundelis visą laiką stengsis pabrėžti nuostabią vyro ir moters sąjungos prigimtį: „Dievas panoro apreikšti vyrui ir moteriai begalinį ryšio, kuriuo jie kviečiami susijungti, grožį. Jis panoro sudievinėti jų sąjungą bei meilę ir padarė ją ženklu, įgyvendinančiu ir atspindinčiu Bažnyčios slėpinį, tai yra Jo vienybės su žmonija slėpinį.“

Ir dar ta pačia tema: „Šventoji Šeima įveda mus į meilės atmosferą ir kviečia labai aukštiesiems siekiams. Primena, kad santuoka yra sakramentas ir kad ji – šventumo būvis. Taip, labiau nei visi kiti būviai <...>. Sutuoktiniai vienas kitam tampa *Begalybės sakramentais*.“

Santuoka ir šeima

Dėmesys santuokiniam gyvenimui ir šeimai visada bus Zundeliui vienas svarbiausių dalykų. 1962 metų rugsėjį, prisimindamas Šveicarijos globėją šventąjį Mikalojų Fliujietį, šeimos tėvą, jis taip kalbėjo apie tėvus: „Šeimoje pirmieji kunigai yra tėvas ir motina, daug labiau kunigai ir už tąjį, kuris dabar čia turi garbės jums kalbėti. Nes nėra tarp tikinčiųjų ir kunigo to egzistencinio ryšio, to neištrinamo ryšio, to ryšio, kuris siekia pačias esybės gelmes, to ryšio, kurio neįmanoma panaikinti, kadangi tu niekada neturėsi kito tėvo, vien tik savąjį, kuris yra vienintelis, kadangi tu niekada neturėsi kitos motinos, vien tik savąją, kuri yra vienintelė; šitokio unikalumo požiūriu tėvo ir motinos kunigystė yra tai, kas siekia kur kas giliau už kunigo kunigystę.“

Dar tuo pačiu klausimu: „Negalima pakeisti tėvo ar motinos, kaip pakeičiame parapiją, mokytoją, dėstytoją. Amžiams esame susiję su gimdytojų pora, amžiams tos dvi būtybės bus pasklidusios savo vaike, amžiams jisai liks jose – savo išsipildymui ir savo amžinajam džiaugsmui <...>. Nuo tos akimirkos, kai prisiėmėte atsakomybę pašaukti juos gyventi, teisinga yra užtikrinti, kaip elementariausią būtinybę, ne vien tiesiog jų biologinę egzistenciją, bet ir žmogiškąją būtį, kuri visų pirma pasireiškia jų pasitikėjimu jumis <...>. Jiems Dievo tikėjimas, didžio ir gražaus gyvenimo viltis, tiesos pažinimas, būties grožis, žmogaus orumas – visa tai priklausys nuo atmosferos, kuria jie alsuos ir kurią spinduliuos jų tėvai. Štai kodėl santuoka yra konsekreuota. Štai kodėl santuoka pakylėta iki sakramento garbės.

Štai kodėl santuoka Kristuje yra nelygstamas šventumo būvis. Mane stulbina kunigo ar vienuolio šventumo išaukštinimas ir tėvo ar motinos šventumo nuvertinimas – šventumo, kuris buvo užtvirtintas sakramentu, amžinybės sakramentu.“

Tad ir „sutuoktiniai, gundomi leistis į nuotyki, tegu prisimena, jog vaikas negali pakeisti tėvo ar motinos, kaip kad šie pakeičia partnerį naujos aistros svaigulyje“.